Zdobywcy Świata

ISLANDZKI SURVIVAL KIT

CZĘŚĆ X

Małgorzata Morawska
www.zdobywcyswiata.com

SPIS TREŚCI

Potrawy cz. 3 - słownictwo ..... strona 3

Ciekawostki o Islandczykach ..... strona 4

W kawiarni - dialogi ..... strona 6

POTRAWY CZ. 3
SŁOWNICTWO

Drykkir - napoje

safi - sok [sawi]

appelsínusafi – sok pomarańczowy

eplasafi – sok jabłkow

vatn - woda

kaffi - kawa

te - herbata

mjólk – mleko

gos – napój gazowany / soda

bjór – piwo

vín – wino

heitt súkkulaði – gorąca czekolada

Przydatne zwroty:

- **Ég drekk** vatn. – Piję wodę.
- **Mig langar í** kaffi. – Mam ochotę na kawę.
- **Viltu** te? – Czy chcesz herbaty?

Ciekawostki o islandczykach

Islandczycy to jeden z najbardziej niezwykłych narodów Europy. Ich styl życia jest mocno związany z naturą, historią i niewielką liczbą mieszkańców. Oto kilka ciekawostek, które często zaskakują obcokrajowców.

1. Prawie każdy Islandczyk jest ze sobą spokrewniony
Islandia ma około 380 tysięcy mieszkańców, dlatego wiele osób ma wspólnych przodków. Istnieje nawet aplikacja ÍslendingaApp, która pozwala sprawdzić przed randką, czy dwie osoby nie są ze sobą spokrewnione.

2. Najbezpieczniejszy kraj świata
Islandia od wielu lat zajmuje pierwsze miejsca w rankingach bezpieczeństwa. Przestępczości prawie nie ma, policjanci zazwyczaj nie noszą ze sobą broni palnej, dzieci samodzielnie poruszają się po mieście i chodzą do szkoły.

3. Bardzo dużo czytają oraz piszą książki
Islandia jest uznawana za kraj z największą liczbą pisarzy i wydawanych książek w przeliczeniu na mieszkańca na świecie. Szacuje się, że 1 na 10 Islandczyków opublikuje w swoim życiu książkę. Kultura „książki w brzuchu": Na Islandii funkcjonuje powiedzenie „að ganga með bók í maganum", co oznacza, że każdy nosi w sobie książkę (każdy ma szansę zostać pisarzem). Wysoka kultura czytania i pisania jest głęboko zakorzeniona w historii, poczynając od sag średniowiecznych.

4. Tradycja Jólabókaflóð
Istnieje tradycja Jólabókaflóð („świąteczna powódź książek"). W okolicach świąt ludzie kupują ogromne ilości książek i czytają je w Wigilię.

5. Islandczycy wierzą w "elfy"
Huldufólk (isl. „ukryci ludzie") to istoty z islandzkiego folkloru, przypominające elfy lub ludzi, które według wierzeń zamieszkują skały, kurhany i wzgórza. Są częścią silnej tradycji ustnej, a znacząca część Islandczyków (według badań nawet ponad połowa) traktuje ich istnienie jako realne lub prawdopodobne, co wpływa na lokalne planowanie przestrzenne. Uważa się, że mogą ukazać się ludziom (np. w noc świętojańską), a ich gniew może być niebezpieczny, dlatego czasami zmienia się trasy dróg, by ominąć ich domostwa.

Huldufólk na pocztówce, źródło: https://fsgk.pl/2020/10/niedzielne-fiszki-huldufolk/

6. Baseny to centrum życia towarzyskiego

Prawie każda miejscowość ma basen geotermalny. Ludzie spotykają się tam, rozmawiają o polityce, pracy i codziennym życiu. Najbardziej znanym miejscem jest Blue Lagoon.

7. Konie islandzkie

Islandzki koń to wyjątkowa rasa wyhodowana w Islandii. Zwierzęta są niewielkie, ale bardzo wytrzymałe, poruszają się chodem zwanym tölt. Zgodnie z islandzkim prawem nie można importować koni do kraju, a raz wywiezione nie mogą już wrócić. Konie pełniły ważną funkcję w życiu Islandczyków. Tylko dzięki koniom można było przedostać się przez bezludną środkową część wyspy, przez liczne rzeki, a nawet przez języki lodowców. Również i dzisiaj, w dobie motoryzacji, są one niezbędne przy spędzaniu stad owiec

W KAWIARNI - DIALOGI

Mamy za sobą podstawowe słownictwo dotyczące potraw, powitania i pożegnania, wyrażenia grzecznościowe, wyrażenia przydatne w sklepie, czy restauracji. Mamy zatem również bazę, by przejść do dialogów. Zacznijmy od dialogów w kawiarni. Przeczytaj poniższe teksty i sprawdź, czy wszystko jest zrozumiałe. Powtórz najważniejsze słownictwo i wykonaj ćwiczenia.

Dialog 1 – Zamawianie kawy

A: Góðan daginn!
(Dzień dobry!)
B: Góðan daginn! Hvað má bjóða þér?
(Dzień dobry! Co mogę podać?)
A: Ég vil kaffi, takk.
(Poproszę kawę.)
B: Viltu mjólk í kaffið?
(Czy chcesz mleko do kawy?)
A: Já, smá mjólk, takk.
(Tak, trochę mleka, dziękuję.)
B: Hér er kaffið.
(Oto kawa.)
A: Takk fyrir!
(Dziękuję!)

Najważniejsze słownictwo

góðan daginn - dzień dobry
hvað - co
má - mogę / można
bjóða - podać / zaoferować
ég vil - chcę / poproszę
kaffi - kawa
mjólk - mleko
smá trochę
takk dziękuję
hér tutaj / oto

W KAWIARNI - DIALOGI

Dialog 2 – Zamawianie herbaty i ciasta

A: Halló!
(Cześć / dzień dobry)
B: Halló! Hvað má bjóða þér?
(Co mogę podać?)
A: Mig langar í te og köku.
(Mam ochotę na herbatę i ciasto.)
B: Hvaða köku viltu?
(Jakie ciasto chcesz?)
A: Súkkulaðiköku, takk.
(Ciasto czekoladowe, proszę.)
B: Allt í lagi. Eitt te og súkkulaðikaka.
(Dobrze. Jedna herbata i ciasto czekoladowe.)
A: Takk fyrir.
(Dziękuję.)

Najważniejsze słownictwo

halló - cześć / dzień dobry
mig langar í - mam ochotę na
te - herbata
kaka - ciasto
hvaða - jakie / który
vilja - chcieć
súkkulaði - czekolada
allt í lagi - w porządku
eitt - jeden

W KAWIARNI - DIALOGI

Dialog 3 – Płacenie rachunku

A: Afsakið, má ég fá reikninginn?
(Przepraszam, czy mogę dostać rachunek?)
B: Já, auðvitað.
(Tak, oczywiście.)
B: Það eru 1500 krónur.
(To jest 1500 koron.)
A: Get ég borgað með korti?
(Czy mogę zapłacić kartą?)
B: Já, ekkert mál.
(Tak, nie ma problemu.)
A: Takk fyrir.
(Dziękuję.)

Najważniejsze słownictwo

afsakið - przepraszam
reikningur - rachunek
auðvitað - oczywiście
krónur - korony
borga - płacić
kort - karta
með - z / za pomocą
ekkert mál - nie ma problemu

Ćwiczenie 1 – uzupełnij dialog
Uzupełnij dialog odpowiednimi słowami.
Słowa do użycia:
te • köku • langar • hvaða • takk

B: Halló! Hvað má bjóða þér?
A: Mig _____ í te og _____.
B: _____ köku viltu?
A: Súkkulaðiköku, _____.

Ćwiczenie 2
Napisz swój własny dialog i prześlij go na adres mailowy Zdobywców: zdobywcyswiatainfo@gmail.com

Ćwiczenie 1 - odpowiedzi
langar; köku; hvaða; takk

Zdobywcy Świata

Dziękuję za dziesiąte spotkanie!

Do zobaczenia za tydzień!

Małgorzata Morawska

www.zdobywcyswiata.com